

S sej organov upravljanja

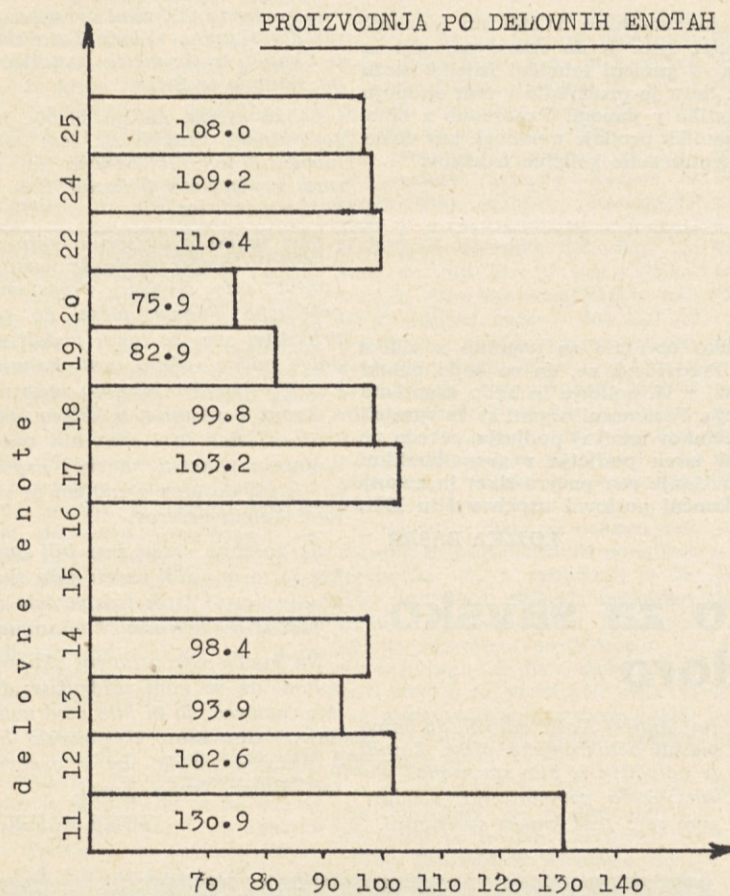
Poslovni rezultati v I. polletju 1971

Podjetje je v I. polletju letos poslovalo v pogojih splošne nelikvidnosti v gospodarstvu. Na poslovne rezultate so vplivali že vsi negativni učinki devalvacije, za katere se pričakuje, da bodo ob sedanjih pogojih dosežen poslovni rezultat v II. polletju še poslabšali. Doseženo povečanje cen našim izdelkom v januarju za 4,5% in v aprilu za 5,5% je le delno ublažilo devalvacijske vplive na poslovanje podjetja. Naraščanje cen vseh domačih surovin, pomožnega materiala in storitev še naprej povečuje stroške poslovanja ter tako vpliva na zniževanje FINANČNEGA REZULTATA.

Zaradi omenjenih sprememb pogojev poslovanja že v I. polletju ni uspelo v celoti realizirati predvidenega finančnega rezultata. Dosegli smo 10 mio dobička, kar predstavlja 74,6% planirane kvote. To pa je v danih pogojih že dokaj uspešno.

Obseg in kvaliteta prodaje — ugodna

Na finančni uspeh poslovanja vplivata predvsem doseženi obseg in kvaliteta prodaje. Dosežena neto prodaja po enakomerni dinamiki plana znaša 94% in se je v primerjavi z istim obdobjem lani povečala za 17%. Dosežena realizacija po planski dinamiki in struktura prodaje po posameznih prodanih poteh sta naslednji:

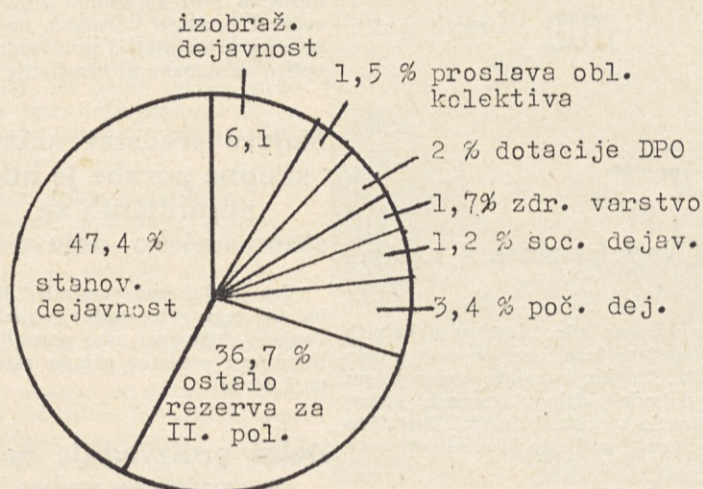
	ind. izvršev. I—VI 1971	povečanje I—VI 1971/70	struktura 1970	I—VI 1971
domača prodaja	97,7	113	80,0	77,1
trgovska mreža	114,3	140	11,6	14,1
lastna poraba	129,7	169	0,6	0,8
izvoz	87,1	119	7,8	8,0
SKUPAJ	99,2	117	100,0	100,0

V primerjavi s I. polletjem 1970 se je neto prodaja na domačem trgu povečala za 19% predvsem v prid povečane prodaje pnevmatike, nekaterih izdelkov gumeno tehničnega blaga in izdelkov iz umetnega usnja. Čeprav pri večini ni bila dosežena predvidena stopnja pokritja, se je le-ta v letošnjem letu povečala kar za 8,34%. Najvišji odstotek pokritja izkazuje pnevmatika.

Trgovska mreža povečuje uspešnost prodaje

Ugodne rezultate je dosegla trgovska mreža, ki je letos povečala prodajo za 40% in s tem presegla plan za 14%. Primerjava struktur prodaje po prodajnih poteh kaže tendenco prodaje, da usmerja prodajo izdelkov po ekonomsko najbolj učinkoviti poti.

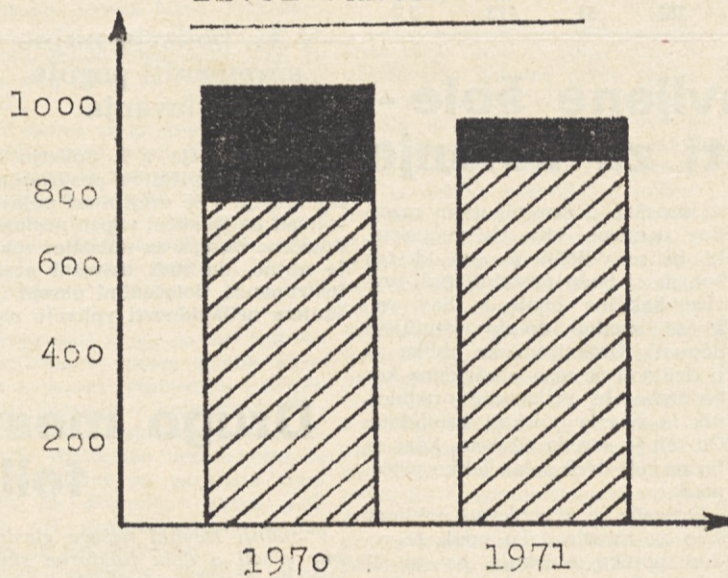
STRUKTURA SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE

Izvoz le delno zadovoljiv

V I. polletju 1971 smo predvideli prodajo naših izdelkov na tujem trgu v vrednosti 1.276.441 \$, realizirali pa smo le 954.136 \$. Plan izvoza je bil izvršen z indeksom 87; od tega smo izvozili največ pnevmatike. Iz primerjave izvoza je razvidno, da smo letos realizirali 8% manj izdelkov kot v istem obdobju lani.

IZVOZ JANUAR—JUNIJ

Plan proizvodnje dosežen

Plan proizvodnje je izpolnjen 100% in je za 3% višji kot v istem obdobju lani. Dinamika fizičnega obsega proizvodnje po posameznih skupinah izdelkov je naslednja:

	proizv. I—VI 71	ind. I—VI 1971/70	poprečno na dan	ind. I—VI 1971/1970
gumeni izdelki ton	11.349	109,3	86	108,9
umetno usnje 000 m ²	1.224	131,5	9,3	130,5
kem. izdelki ton	132	88,9	1	90,9

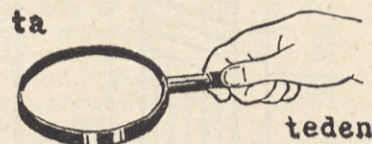
Po proizvodnih delovnih enotah je indeks izpolnjevanja plana razviden iz naslednjega grafikona:

Posamezne delovne enote izkazujejo v I. polletju precejšen izpad proizvodnje. Vzroki za ta pojav so predvsem v pomanjkanju delovne sile, v slabi organizaciji dela, raznih okvarah strojev, v asortimanu in zakasnelih dobavah opreme.

Učinek devalvacije — znatne podražitve surovin in materiala

Za obravnavano obdobje so značilne precejšnje podražitve surovin in materiala, ki so glede na planske cene znesle 15,6 mio din. V absolutnem znesku so največje podražitve korda, sledita še podražitvi sintetičnega kavčuka in tekstila.

Nadaljevanje na 2. str.

200.000 avtomobilskih plaščev

»Halo, je tam uredništvo našega glasila?« je zazvonil telefon 7. septembra. Ko sem mu pritrtil, je dejal, da imajo v delovni enoti avtopnevmatika, potniška konfekcija, zanimivost, ki bi jo bilo vredno zapisati. Povedal je še kdo kliče in zakaj, in kmalu sva bila s fotografom na poti.

V veliki hali avtopnevmatikarne, ki se je nedavno preselila v nove prostore, se človek počuti kar nekako majhen, ropot se izgublja pod visoko ostrešje, stroji so v ravni in skoraj neskončni liniji. Brez števila rok hiti in opravlja svoje delo.

Med njimi je tudi ALOJZ ZORKO, zaradi katerega sva tja tudi prišla: tega dne je namreč naredil svoj dvestotisoči avtomobilski plašč.

Naj ga vam najprej predstavim: Alojz Zorko je letos februarja izpolnil dvanajst let delovne dobe v Savi. Kot sam pravi, je vseskozi pri konfekciji avtomobilskih plaščev, pretežno potniških. Sedaj je rezervni konfekcioner, kar pomeni, da zna delati na vseh enajstih strojih za izdelavo potniških avtomobilskih plaščev in po potrebi nadomešča manjkajoče delavce.

»Rezerva je dokaj naporna, saj se ni lahko kar nenadoma vživeti v nove gibe, v drugačen način dela. Zdaj so nam obljubili večji zaslužek. Na kateremkoli stroju pa delam, povečini izpolnujem normo, (ki je različna: od 50 do 117 komadov plaščev, op. ur.)«

Ko sem ga povprašal o današnjem rekordu, je skromno dejal: »Vesel sem, ker sem dosegel tako visoko število, toda tudi nekateri sodelavci so že blizu 100.000.«

Kako mu gre delo od rok?

»Največ mi prav gotovo pomaga praksa, pa tudi izkušnje iz Semperita, kjer sem bil na praksi, mi koristijo.«

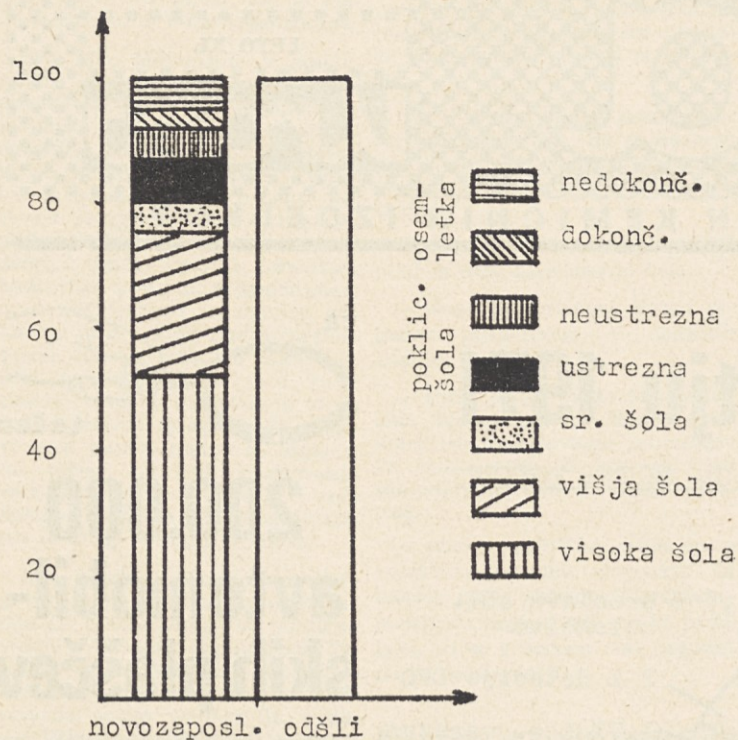
Povedal je še, da zasluži od 1600,00 do 1700,00 din na mesec in da je z delom zadovoljen. »Prav gotovo, saj bi sicer ne bil 12 let v Savi,« sem mu dejal. Veselo se je zasmel in hitel izdelovati svoj 200.001. avtomobilski plašč. Nikakor namreč ni utegnil prenehati z delom, zato sva se pogovarjala kar vmes.

Seveda, tov. Zorko, naše iskrene čestitke k visokemu delovnemu uspehu. Pa tudi v prihodnje vam želimo vse najboljše.

JOŽE STULAR

V tej številki so izpadli nekateri sestavki. Avtorje prosimo za razumevanje.

Uredništvo

Zaposlovanje delavcev (Nadaljevanje s 1. str.) še vedno problematično

Že v letu 1970 je primanjkovalo delovne sile, zlasti v nekaterih proizvodnih delovnih enotah. V letošnjem letu ima ta pojav celo tendenco naraščanja. Najčešči vzroki, ki jih navajajo delavci, so: težko fizično delo, prenizek osebni dohodek, delo v izmenah, nočno delo, slabi medsebojni odnosi, neustrezno zaposleni delavci. Približno 30 % na novo zaposlenih delavcev pa zapusti podjetje še pred potekom 6 mesecev.

Dinamika zaposlovanja v I. polletju je bila naslednja:

	prišli	odšli	dejansko povečanje	plan I-IV 71	indeks izpol.
proizvodne del. enote	146	121	25	82	30,5
vzdrževalne del. enote	18	14	4	10	40,0
strokovne službe	49	47	2	20	10,0
SKUPAJ	213	182	31	112	7,7

Novo ustanovljene šole - nove možnosti za šolanje

Novo šolsko leto pomeni za izobraževanje v Savi pomembno novost. Delavski svet podjetja je na svoji 3. redni seji 2. septembra letos ustanovil več novih šol za gumarje, in sicer: enoletno poklicno šolo za mladino, enoletno poklicno šolo za odrasle in dveletno poklicno šolo za odrasle. Hkrati je delavski svet podjetja sprejel tudi začasni predmetnik za vse te vrste šol. Kaj to pomeni?

Ta novost daje predvsem nove in boljše možnosti tistim zaposlenim delavcem, ki bi sicer radi dosegli poklicno izobrazbo, a doslej ob delu niso mogli uresničiti svojih želja. Zlasti je pomembno to, da se v enoletno poklicno šolo za zaposlene lahko vključijo vsi tisti, ki imajo samo 6 razredov osnovne šole in doslej take možnosti še niso imeli. V dveletno poklicno šolo za zaposlene pa se bodo lahko vključili le tisti zaposleni, ki so uspešno dokončali osem razredov osnovne šole. Vsi zaposleni, ki bi se odločili za eno od teh šol, pa si bodo pridobili tudi pravice, kakršne imajo v Savi vsi, ki se izredno šolajo (študijski dopust). Organizacijske oblike za ti dve šoli še niso predvidene, ker bo treba še prilagoditi predmetnik in seveda poiskati kandidate. Od teh je seveda odvisno, kdaj se bo na teh dveh šolah lahko pričel pouk.

Drugače je z enoletno poklicno šolo za mladino. Tu pouk že redno poteka, obiskuje pa ga 22 mladih fantov z vseh koncev Slovenije. Doslej mladi (s 6 razredi osnovne šole) niso imeli nobene možnosti, da bi se izučili, Sava pa jim bo v skladu z zakonskimi predpisi to omogočila, zase pa bo morda tako pridobila precej prihodnih in usposobljenih delavcev.

ZINKA PIVK

Šolsko leto se je pričelo in uka željni učenci so zasedli svoja mesta. Na sliki: prof. Zinka Pivk z učenci 1. razreda poklicne gumarske šole pri pouku slovenskega jezika

Poprečni osebni dohodek dosežen v višini 1584 din

Poprečni osebni dohodki se gibljejo po posameznih delovnih enotah takole:

- proizvodne delovne enote 1394 din
- vzdrževalne delovne enote 1952 din
- strokovne službe 1870 din
- storitvene delovne enote 1200 din

V omenjenem obdobju je bilo izplačano 45,7 % planirane mase osebnih dohodkov, število plačanih dni pa znaša 137 ali 51,9 %. Iz navedenega lahko sklepamo, da je stanje na osnovi izplačanih in planiranih osebnih dohodkov ugodno tudi za II. polletje.

Obratna sredstva še vedno kritična

Terjatve do kupcev še vedno presega 90 mio din, kar predstavlja ca. 50 % angažiranih obratnih sredstev. Podjetje izvaja selektivno politiko kupcev, kar pomeni, da usmerja prodajo h kupcem, ki so finančno bolj sposobni. Obratna sredstva so v preteklem obdobju večkrat presežla normalen obseg sredstev, zato se v takih primerih pokriva primanjkljaj predvsem s sredstvi iz skladov, kar pa negativno vpliva na nabavo in investicije podjetja.

Največ sredstev sklada skupne porabe je bilo porabljenih za stanovanjsko dejavnost

V letu 1971 smo planirali 7.380.792 din sredstev sklada skupne porabe. Od tega smo doslej realizirali 4.320.000 din ali 58,5 %. Za stanovanjsko dejavnost smo porabili 47 % sredstev sklada skupne porabe. Struktura sredstev sklada skupne porabe je razvidna iz grafikona: na 1. strani.

Delež proizvodnje Save v panogi še vedno največji

Sava je proizvedla v razdobju januar—junij 11.314 ton gumenih izdelkov, panoga pa 46.420 ton. Delež Save je še vedno največji in znaša 24,4 %. Razmerje pnevmatika — gumeni tehnični izdelki znaša v panogi 52,80 %, v Savi pa 74,83 %. Sava je proizvedla v tem obdobju 34,63 % celotne proizvodnje pnevmatike v panogi. Vzporedno z dinamiko proizvodnje se giblje tudi dinamika prodaje v panogi, kar dokazuje, da trg sproti prevzame vse proizvedene količine izdelkov.

V II. polletju nujno spremeniti pogoje poslovanja

Delo podjetja v I. polletju lahko ocenimo za uspešno z vidika pogojev in rezultatov poslovanja. Predvideva se, da se bodo učinki devalvacije v še večji meri pojavljali v II. polletju in bodo negativno vplivali na finančni uspeh poslovanja. Posamezni organi so že sprejeli določene ukrepe za ublažitev teh učinkov znotraj podjetja, seveda pa je nujno, da tudi ustrezni organi izven podjetja z gospodarskimi instrumenti, določenimi ukrepi (povišanje cen pnevmatike) in zmanjšanjem nelikvidnosti vplivajo na končni poslovni uspeh v letu 1971.

LOJZKA BASAR

Drugo mesto za savsko folkloro

V zadnji številki našega glasila smo pisali o delu folklorne skupine in njenih načrtih. Med drugimi smo vam tudi obljubili, da bomo v tej številki napisali nekaj več o tem, kako so se naši folkloristi uvrstili na mednarodnem tekmovanju folklornih skupin v Gorici.

Konec preteklega meseca se je naša folklorna skupina udeležila mednarodnega tekmovanja amaterskih folklornih skupin v Gorici v Italiji. Skupina, ki je 29. avgusta v zgodnjih jutranjih urah odpovala z vlakom proti Gorici, je štela 27 članov. Dekleta in fantje, ki so dobre volje odšli na pot, niso pričakovali, da se bo njihovo gostovanje v Italiji tako veselo tudi končalo.

Res da so cariniki na mejnem prehodu v Rožni dolini naredili našim vodjem nekaj sivih las zaradi narodnih noš, vendar to ni spremenilo vzdušja, ki nas je spremljalo vso pot. Po prihodu v Gorico in namestitvi v dijaškem domu, kjer smo prenočili, smo si ogledali dvorano, v kateri naj bi zvečer nastopili.

Program, ki smo ga pripravili, je obsegal gorenjske in belokranjske plesne. Ker pa je po pravilih tekmovanja (s katerim smo bili seznanjeni šele uro pred začetkom) vsaka skupina nastopila samo z enim plesom, se je naš vodja

tov. Andrej Košič odločil, da bomo plesali belokranjske plesne. Zaradi te odločitve je bilo sprva med plesalci malo negodovanja, vendar smo se s tem kmalu sprijaznili.

Alojz Zorko in njegov 200.000 avtomobilski plašč

Zvečer ob 20. uri so se začele na odru vrstiti folklorne skupine. Druga za drugo so navduševale publiko in na vrsto smo prišli tudi mi. Za kulisami je bilo med nami tudi malce treme, vendar smo jo za kulisami tudi pustili. V hipu, ko smo stopili na oder, se je ob zvokih naših tamburašev odvalila teža, ki smo jo čutili. Aplavz publike in dolga zelena miza pod odrom, za katero je sedelo 9 članov ocenjevalne komisije, nas nista zbegala. Začelo se je. »Lepa Anka kolo vodi...« Ne spominjam se, kaj se je dogajalo v dvorani in na odru, vem le to, da smo venček belokranjskih plesov odplesali brez »kikov« in da so bile naše zaključne figure »zvezde« nagrajene z velikim aplavzom.

Na tem tekmovanju se je zvrstilo na odru 19 amaterskih folklornih skupin iz 6 držav: Francije, Avstrije, Svice, Madžarske, Italije in Jugoslavije.

Naslednjega dne popoldan je bila po ulicah Gorice velika folklorna parada. Dolg sprevod pisanih narodnih noš so po ulicah s ploskanjem pozdravljale množice ljudi. Na koncu so se vse skupine zgrnile okrog odra v parku za mestno hišo, kjer je bila svečana razglasitev rezultatov tekmovanja ter podelitev pokalov, plaket in nagrad.

Nestrpno smo pričakovali, kdaj bodo poklicali na oder našo skupino. Predzadnji smo prišli na vrsto: to je pomenilo drugo nagrado v skupni uvrstitvi. Poleg tega smo prejeli še: drugo nagrado za izvedbo plesa in za noše ter tretjo nagrado za instrumente. Torej, skupno dve srebnii medalji, eno bronasto in premijo za drugo mesto 150.000 LIT.

Prvo mesto v skupni uvrstitvi je zasedla skupina »Vlado Tašovski« iz Skopja, tretje mesto pa folklorna skupina iz Svice.

Lahko rečem, da sta se obe jugoslovanski skupini na tem tekmovanju uvrstili odlično in to smo s ponosom pokazali tudi z našim navdušenjem.

Sest najbolje uvrščenih ekip je v nedeljo zvečer imelo še nastop. Tokrat smo Savčani predstavili gorenjske delovne plesne. Po tej prireditvi smo se takoj podali na dolgo nočno vožnjo proti Kranju. Veseli in zadovoljni smo se vrnili v Kranj s pesmijo, s katero smo tudi odhajali. Vsi smo bili zadovoljni in ponosni na svoj uspeh, saj je bil dosežen z znojem in vajami dolgih večerov.

Se posebno veseli smo bili zato, ker je to največji uspeh naše skupine v šestih letih trdega dela in v močni mednarodni konkurenci.

Na koncu vas v imenu skupine vabim, da se nam pridružite; želimo namreč, da bi bilo med nami čimveč Savčanov. Vpisovanje bo 4. oktobra ob 19. uri v osnovni šoli Simon Jenko Kranj.

TONE BAJUK

Poživitev dela družbenopolitičnih organizacij

Predlogi na delavskem svetu podjetja

SKLEPI IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKALNE ORGANIZACIJE

Pisali smo že, da so družbenopolitične organizacije ob analizi razmer v podjetju in pogovih, ki so omogočili julijske dogodke, prevzele velik del odgovornosti tudi nase.

Ne v opravičilo, pa vendar moramo povedati, da se je prav v tistem času menjal sekretar ZK, sindikalna organizacija pa je tudi v tistem času pripravljala predlog, kako poživiti sindikalno delo predvsem v delovnih enotah (o predlogu, da bo odslej v vsaki delovni organizaciji sindikalni odbor).

V del povečane aktivnosti družbenopolitičnih organizacij vsekakor sodi tudi preverjanje različnih informacij, ki so krožile med kolektivom in ki so vnesle nemire še med resne in delovne Savčane.

Zaradi tehničnih ovir v prejšnji številki, nismo mogli objaviti vsega gradiva. Danes objavljamo sklepe sedme seje izvršnega odbora sindikalne organizacije in predloge družbenopolitičnih organizacij, ki jih je sprejel delavski svet podjetja.

SKLEPI SEDME SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKALNE ORGANIZACIJE

1. Obravnava primerjalnih podatkov o gibanju mase sredstev za osebne dohodke in o izplačilu osebnih dohodkov za maj in junij po delovnih enotah je pokazala, da kljub dosedanjim sestankom, razgovorom, posvetom in različnim seminarjem, delavcem še vedno ni v celoti jasen obračun osebnih dohodkov glede na doseganje oz. preseganje norm. Vzroke za nejasnost je možno pripisovati premajhni zavzetosti in aktivnosti delavcev v razpravah pred sprejemanjem novih osnov in meril za delitev osebnih dohodkov ali pa nesistematičnem obveščanju prizadetih delavcev o na novo sprejetih sklepih glede obračuna in delitve osebnih dohodkov s strani strokovnih služb. Način obračuna in delitve osebnih dohodkov morata zato strokovna služba in vodja delovne enote delavcem pravočasno, natančno in razumljivo tolmačiti ter prikazovati. Delavci pa naj bodo v primerih nejasnosti sami pobudniki informativnih sestankov s strokovnimi delavci, ki bodo dali zahtevana pojasnila, kot to določa statut podjetja.

2. Izvršni odbor ugotavlja, da je bila odločitev odbora za delitev dohodka in osebne dohodka, ko je odločil, da se na osnovi poslovnih rezultatov I. kvartalnega obračuna na račun prihrankov pri materialnih stroških oz. boljšega gospodarjenja izplača pri delitvi osebnih dohodkov za maj delavcem vseh delovnih enot, razen strokovnim službam, 10 % dodatnega osebnega dohodka v skladu z določili samoupravnih aktov. Odbor se je za takšno delitev od-

ločil zaradi ugotovitve, da še niso izpolnjeni vsi pogoji, ki jih terja urejena proizvodnja in ker se ni dalo ustrezno porazdeliti vseh stroškov na posamezne delovne enote, da bi tako bila delitev dodatnih sredstev manj uravnilovska.

3. Izvršni odbor opozarja, da so nekateri delavci zaradi zmanjšanja delovnih dni in nadur v mesecu juniju v primerjavi z majem verjetno pozabili na naš delovni koledar, ki ga je sprejel delavski svet podjetja sporazumno z delovnimi enotami. Število delovnih dni po mesecih, ki bistveno vplivajo na obseg proizvodnje, prodaje in na višino osebnih dohodkov, bo pri sestavi delovnega koledarja v bodoče potrebno kar najbolj izravnati in odpravljati občutnejše razlike v številu delovnih dni po mesecih. Tak primer bo tudi v mesecu avgustu, ko se bo število delovnih dni v primerjavi z julijem zmanjšalo. Svetom vseh delovnih enot zato predlagamo, da razpravljajo o predlogu, da se zadnjo prsto soboto v mesecu avgustu (in eno v septembru), ki ima po delovnem koledarju samo 23 delovnih dni, dela v vseh proizvodnih, storitvenih in vzdrževalnih delovnih enotah. K temu nas sili ne le manjše število delovnih dni, ampak tudi drugi razlogi, ki bodo vplivali na gospodarski rezultat, kot so izpad proizvodnje, neizpolnjevanje proizvodnega plana ipd.

4. Člani izvršnega odbora ugotavljajo, da so bili ob prekinitvi dela delavci zavedeni in zmoteni z neresničnimi podatki o višini osebnih dohodkov nekaterih strokovnih in administrativnih delavcev podjetja. Tako zavajanje je še posebej razvnelo delavce in stopnjevalo njihovo nezadovoljstvo. V novem Informatorju pred izplačilom osebnih dohodkov za julij so bili dovolj jasno prikazani in obrazloženi najvišji in najnižji julijski osebni dohodki, ki potrjujejo neodgovornost in neresničnost takih informacij. Nepoštenosti in nepravilnosti tudi ni bilo pri izplačilu osebnih dohodkov po civilno-pravnih pogodbah za oba meseca: za junij je bil izplačan celo manjši znesek skupini desetih delavcev.

5. Izvršni odbor na osnovi vseh zbranih in obravnavanih podatkov ugotavlja, da v obračunu in delitvi junijskih osebnih dohodkov ni bilo nepravilnosti in da so glede na doseženo proizvodnjo in prodajo realni in zato ne bi smelo biti vzroka za prekinitvev dela in tak način reševanja trenutno slabšega materialnega stanja nekaterih delavcev.

6. S prehodom na obračun osebnih dohodkov po cenikih del, ki bo veljal po novem pravilniku za večino proizvodnih delavcev, bo v bodoče vsak delavec sam lahko sproti izračunal višino svojega osebnega dohodka. Da bi bil delavec dobro seznanjen z načinom izračuna osebnih dohodkov, naj strokovna služba izdela poseben priročnik, kjer bo za vsako kategorijo delavcev prikazan način iz-

računa osebnih dohodkov. Pri obravnavanju predlogov in potrjevanju cenikov del, pa naj sveti delovnih enot vnaprej preprečijo, da bi bile med posameznimi ceniki nerealne razlike, ki bi v bodoče pri njih samih povzročile nezadovoljstvo delavcev in neurejene odnose med njimi.

7. Člani izvršnega odbora so se s tolmačenjem izplačila regresa za redni letni dopust pod oznako »nagrada« strinjali.

8. Izvršni odbor ugotavlja, da s ponovnim izplačilom regresa ob prekinitvi dela delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki nismo prekršili zakonskih določil. Potreben denar je bil dvignjen in razdeljen kot akontacija na osebne dohodke v avgustu za trenutno izboljšanje materialnega položaja delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki, kar bomo morali poravnati v prihodnjih mesecih do zaključnega letnega obračuna poslovanja.

Predlogi družbenopolitičnih organizacij za izvedbo ukrepov v zvezi z julijsko prekinitvijo dela

»Takoj po julijskih dogodkih so organi družbenopolitičnih organizacij poleg organov upravljanja obravnavali in analizirali delitev osebnih dohodkov. Na svojih sejah v avgustu so pršli do določenih ugotovitev in sprejeli ustrezne sklepe. Na skupnem sestanku ob koncu avgusta pa se je izoblikovalo nekaj skupnih predlogov, ki jih dajemo v razpravo delavskemu svetu podjetja.«

Tako je dejal tov. ŠTEFAN MARCIJAN, predsednik sindikalne organizacije Sava na seji delavskega sveta podjetja. Pri tem je še dodal, da je preverjanje izplačila za mesec junij pokazalo, da je bil izračun popolnoma pravičen, ter da so bile informacije o visokih plačah lažne. Tov. Marcijan je še opozoril, zakaj je bil osebni dohodek za junij nižji (o tem smo pisali že v prejšnji številki).

»V dobro vsega kolektiva je, da bi bilo med nami čimmanj sporov in da bi vse nesporazume ter nejasnosti reševali na najbolj ustrezen način. Zato smo bili v organih družbenopolitičnih organizacij enotni v stališčih, ki vam jih dajemo v razpravo in potrditvev.«

Prepričani smo, da bo njihova uresničitev — poleg ostalih ukrepov — precej pripomogla k izboljšanju odnosov v kolektivu.«

Na koncu svoje razlage je predsednik sindikalne organizacije še predlagal, naj po sprejetju predlogov na delavskem svetu podjetja tov. direktor določi nosilce nalog in rok izvršitve.

Člani delavskega sveta so predloge v celoti sprejeli.

I. MATERIALNI POLOŽAJ DELAVCEV

1. Različno število delovnih dni in plačanih praznikov po mesecih vpliva na višino osebnih dohodkov in trenutni materialni položaj delavcev. Delovni koledar naj bo zato v bodoče vedno tako sestavljen, da bo v posameznih mesecih kar najbolj enakomerno

števílo plačanih dni (vključujoč delovne dneve in plačane praznike).

2. Izplačani osebni dohodki za redno delo in drugi osebni prejemki naj bodo med posameznimi delavci in delovnimi enotami vedno primerljivi, zato naj bodo izplačila osebnih dohodkov za redno delo ločena od drugih izplačil. Vsa izplačila za nadure, regrese za dopuste in dobiček po periodičnih obračunih naj se izplačuje posebej. Po periodičnih obračunih naj se ustvarjeni dobiček razdeli takole: za prvih 5 mesecev v ju-

govornosti laže določiti njihov položaj in delovne obveznosti ter urejati njihove notranje odnose.

2. Določila 141. do 150. člena statuta, ki se nanašajo na pristojnosti organov upravljanja delovnih enot in vodij delovnih enot, naj se dopolnijo v tem smislu, da bodo ti organi pristojni za odločanje o vseh tistih zadevah njihovega dela in poslovanja ter urejanja materialnih odnosov, za katere prevzemo in nosijo polno odgovornost pred kolektivom svoje enote in celotnim kolektivom podjetja. Pri tem je treba

Delavski svet podjetja je na svoji zadnji seji razpravljal o poročilu poslovanja za prvo polletje

liju (pred nastopom letnega dopusta), za naslednjih 5 mesecev v decembru (pred novim letom), in dokončen obračun za celo leto po zaključnem računu v marcu naslednjega leta.

3. Začasna razlika med plansko vrednostjo točke za proizvodne in vzdrževalne delovne enote ter za strokovne službe, ki jo je v juliju določil največ za tri mesece delavski svet podjetja, naj se takoj delno zmanjša. Takšno razlikovanje o delitvi osebnih dohodkov ustvarja upravičeno nezadovoljstvo med prizadetimi delavci v podjetju, po ugotovitvah finančno-računovodske službe pa je razlika možna s pomočjo minimalne akontacije takoj delno zmanjšati še pred dokončno potrditvijo samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka. Medtem ko je plansko vrednost točke za proizvodne in vzdrževalne delovne enote določil na 16,00 din, plansko vrednost točke za druge delovne enote pa pustil na prvotni višini 14,50 din, naj se le-ta že za obračun osebnih dohodkov za mesec avgust glede na zagotovila finančno-računovodske službe poveča na 15,50 din.

II. RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

1. Po določilih 90. člena statuta naj se izvede reorganizacija največjih proizvodnih delovnih enot (polizdelki, avtopnevmatika) in nekaterih drugih enot, za katere so dani objektivni pogoji, da bi bilo mogoče organizacijsko, samoupravno, obračunsko in glede od-

še posebej zaostri odgovornost delovnih enot strokovnih služb za pravočasno in kvalitetno izvršitev vseh sklepov in predlogov organov upravljanja delovnih enot, ki sodijo v področje izvrševanja posameznih strokovnih služb.

3. Celotni organizacijsko-vodstveni kader v delovnih enotah je treba v bodoče usposabljanje in kadrovati na ta način, da bodo ti delavci sposobni prevzeti del odgovornosti tudi za tolmačenje vseh samoupravnih aktov, za dajanje potrebnih poslovnih informacij in za urejanje samoupravnih odnosov v skupinah delavcev, s katerimi neposredno delajo.

4. Informator pred izplačili mesečnih osebnih dohodkov naj se vsebinsko razširi na ta način, da bo na jasen način podana primerjava med osebnimi dohodki in drugimi prejemki v preteklem in v tekočem mesecu ter dana še ocena za naslednji mesec.

5. Izdela naj se program dela za nadaljnji razvoj samoupravljanja v delovnih enotah, vključujoč med drugim odgovornost in način izvrševanja ter kontrolo izvrševanja vseh sklepov organov upravljanja delovnih enot, odgovornost za sklicevanje in način vodenja informativnih sestankov v podjetju ter odgovornega urejanja zadev, ki jih delavci na sestankih predlagajo, način zbiranja predlogov in mnenj posameznih delavcev ter reševanje zastavljenih vprašanj ipd.

6. Dopolniti določila statuta o pravicah in odgovornostih posameznih delavcev, organizacijsko-vodstvenega kadra, organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij za urejanje materialnih in drugih medsebojnih odnosov ter za reševanje konfliktnih situacij in sporov v podjetju; pri tem pa je treba jasno oblikovati določila o reševanju posledic, do katerih zaradi neurejenosti odnosov lahko pride, in o nosilcih odgovornosti za tako stanje.

III. POLITIČNA DEJAVNOST V PODJETJU

1. Vse spremembe ali dopolnitve samoupravnih aktov v podjetju naj v bodoče predhodno obravnavajo pristojni organi družbenopolitičnih organizacij in izrečejo o njih svoja stališča.

Na seji sindikalnega odbora so prisotni razpravljali o predlogih za izvedbo ukrepov v zvezi z julijsko prekinitvijo dela in o reorganizaciji sindikalnega dela v delovnih enotah ter pripombah republiškega sindikalnega odbora na samoupravni sporazum

Nadaljevanje na 4. str.

Poživitev dela...

Nadaljevanje s 3. strani

2. Vse spremembe in dopolnitve meril za delitev osebnih dohodkov, spremembe in nove analitske ocene delovnih mest ter mesečno spremljanje delitve osebnih dohodkov, naj v bodoče predhodno obravnavajo tudi pristojni organi sindikalne organizacije in o njih izrečejo svoja stališča.

3. Po izvedeni reorganizaciji družbeno političnega dela v delovnih enotah naj organizacijsko-vodstveni kader in sveti delovnih enot delujejo povezano, med seboj naj se posvetujejo in dogovarjajo o notranjih poslovnih

zadevah in potrebnih ukrepih za poslovno uspešnost delovnih enot z družbeno političnimi organi v delovnih enotah (grupe ZK, pododbori sindikata, aktivni mladine, aktivni ZB), ki so po določilih 14. člena statuta sestavni del samoupravnega mehanizma v podjetju.

Predsednik mladinske organizacije: Zrinski Stefan, l. r.
Predsednik sindikata: Maroijan Stefan, l. r.
Sekretar ZK podjetja: ing. Majcen Filip, l. r.

IZID ZREBANJA

Za dopustniško nagradno skandinavsko križanko smo prejeli le 21 rešitev. Komisija je med pravičnimi rešitvami izžrebala naslednje reševalce:

1. nagrado 50 din prejme Zofka Grozl;
2. nagrado 30 din prejme Olga Selič;
3. nagrado 20 din prejme Francka Karlovčec;
4. nagrado 10 din prejme Stane Reš;
5. nagrado 10 din prejme Janko Zupan;

Izžrebanim reševalcem čestitamo!

UREDNIŠTVO

škodba pripetila zaradi nekega tretjega vpliva, ki nima neposredne zveze z delom, se taka poškodba ne prizna kot poškodba pri delu.

3. Z zavarovalnico je bilo spreminjeno kolektivno zavarovanje za nezgode tako, da poškodovancem, ki so na bolezenskem dopustu manj kot 15 dni, ne izplačuje odškodninskih premij, s tem pa so se povečale premije za bolezenski dopust nad 15 dni, in to za vsak dan od 7,35 na 10,35 din, za invalidnost pa od 14.663 na 20.700 din.

Prav gotovo vsi trije navedeni ukrepi z ustrezno stimulacijo vplivajo na znižanje števila poškodb tudi v absolutnih številih, saj se je število poškodovancev zmanjšalo od 105 na 78 in število poškodovancev na poti od 23 na 8. Torej, to so bistveni vzroki, morda pa je na zmanjšanje poškodb vplival tudi večji nadzor nad upoštevanjem varnostnih predpisov in večja opreznost in pazljivost delavcev pri delu. Vsekakor bi bilo razveseljivo, če bi to domnevo lahko z gotovostjo potrdili.

V naslednjem prikazujemo število nezgod po delovnih enotah.

NEZGODE PRI DELU PO DNEVIH IN URAH

Sodelavcu Francu Benedičiču ob odhodu v pokoj

Pred seboj imam list papirja z zavihanimi robovi, popisane s svinčnikom in s črnimi odtisi prstov na njem. Pisava je lepa, vsebina mehka in topla. Besede so namenjene tov. Francu BENEDIČIČU pred odhodom v pokoj. Njegovi sodelavci so se takole poslovili od njega:

»Spoštovani dolgoletni sodelavec France!

V čast mi je, da se v imenu naše izmene, posebno pa tvoje delovne skupine, zahvalim za trud in delo v teh dvajsetih letih, kolikor si bil z nami. Tvoja življenjska pot ni bila lahka. Rastel si v pomanjkanju in doživel dve strašni vojni. Polnih dvajset let si tu pri 'ta črnih' ob potu svojega obraza služil svoj vsakdanji kruh. Z vztrajnostjo in dobro voljo si prenašal vse dobro in slabo, s pridnostjo pripravil svoj dom in vse tisto, kar človek potrebuje za življenje.

Izmed nas si bil ti prvi pri tem delu in vse si nas z veseljem sprejel k sebi. Vedno si nam stal ob strani in srčno rad si nam pomagal. Dajal si nam poguma, da nismo obupali pri tem napornem delu. Čeprav je bilo tvoje čelo prepojeno z znojem, si še vedno našel čas za kak 'hec'.

Delovni dan se ti je danes iztekel in mikser M 34 si danes zadnjokrat ustavil, napravil si zadnjo črno zmes. Zapustil boš ta veliki stroj, ta črni prostor, črne cunje in nas, od saj črne sodelavce. Odhajaš v zasluženi pokoj.

France! Ko se danes poslavljáš od nas, tvojih sodelavcev, ti vsi iz srca želimo, da bi bila jesen tvojega življenja, ki se ti počasi bliža, lepa, predvsem pa, da bi bil čil in zdrav.

SREČNO! Tvoji črni sodelavci valjarne II.

Tudi mi v uredništvu ti želimo vse lepo in še na mnoga leta!

Zaposlenost po del. enotah

V tabeli zaposlenosti po delovnih enotah je prikazano število delavcev, razdeljenih na proizvodne in režijske ter v zadnji koloni skupno število. Razmerje je precej drugačno, kot pa so bile pripombe, češ, sedemsto delavcev v proizvodnji dela za »režijce«.

Prosimo vas, da tabelo pazljivo preberete in si le na osnovi tega ustvarite svoje mnenje. Popolna analiza zaposlenosti obsega sedem strani, zato objavljamo le strukturo zaposlenosti v vsej tovarni, izpustiti pa smo morali podrobne podatke za vse delovne enote. Če vas zanima, pa so vam tudi le-ti na razpolago.

DELOVNA ENOTA	DELAVCI		SKUPAJ
	proizvodni	režijski	
polizdelki pnevmatike	149	19	168
avtopnevmatika	376	36	412
velopnevmatika	218	10	228
prešani izdelki I	56	4	60
prešani izdelki II	175	10	185
tehnični izdelki	34	4	38
cevarna	159	9	168
klinasti jermeni	32	4	36
prevleke valjev	27	5	32
ročna konfekcija	109	6	115
plastične mase	5	2	7
umetno usnje	57	11	68
kemični izdelki	3	1	4
valjarna	184	10	194
energetika	80	11	91
izobraževalni center	—	22	22
kadrovska služba	—	56	56
nabavna služba	41	33	74
prodajna služba	68	63	131
marketing	—	10	10
finančno-računovodska služba	—	95	95
ekonomsko-organizacijska služba	—	20	20
služba za organizacijo proizvodnje	19	72	91
razvojno-tehnološki inštitut	—	106	106
služba vzdrževanja in investicijske izgradnje	—	20	20
služba kontrolne kakovosti	68	56	124
delavska restavracija	27	5	32
varnost podjetja	66	5	71
trgovska mreža	72	5	77
SKUPAJ	2025	710	2735

OPOMBA: Naj vas opozorim, da tudi snažilke oz. čistilke, administratorke in drugi. všteti poleg strokovnih delavcev

Nezgode v I. polletju 1971

»Kakor so ekonomisti veseli, če lahko pradejo med vas, pred delavski svet podjetja, z ugodnimi poročili o poslovanju, tako sem tudi jaz vesel, ko vam lahko povem, da se je število nezgod v letošnjem prvem polletju zmanjšalo.« Tako je pričel tov. RUDI NADIŽEVEC poročilo oddelka za varstvo pri delu članom delavskega sveta podjetja.

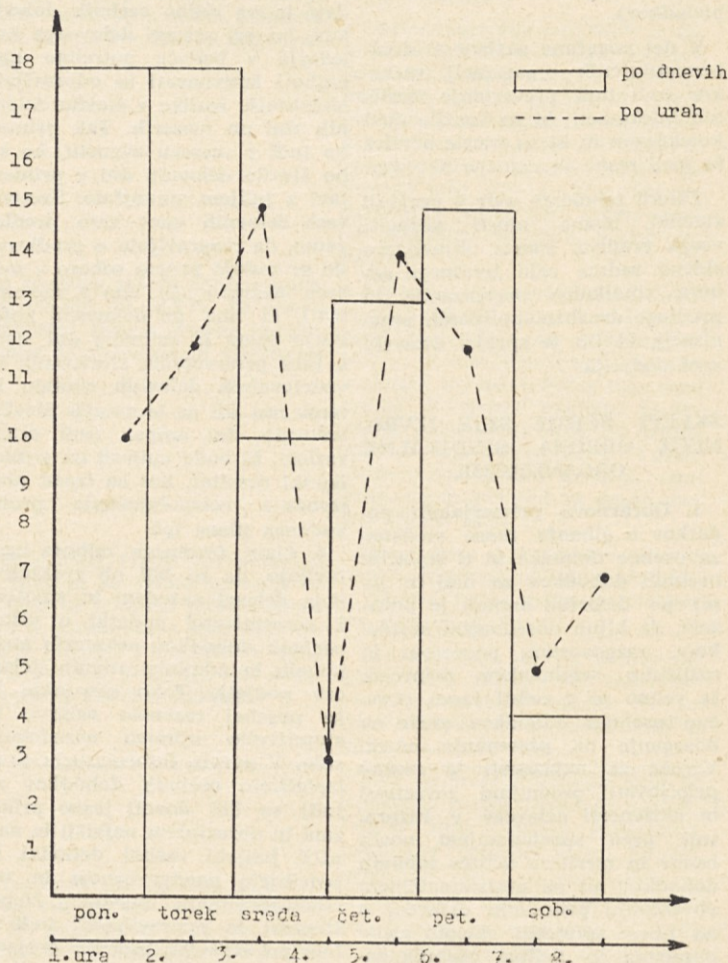
Zakaj se je število nezgod zmanjšalo?

Tov. Nadiževac v svojem poročilu pravi: »V letošnjem prvem polletju je bilo manj poškodb tudi zaradi tega, ker smo v lanskem

letu uvedli naslednje ukrepe:

1. Z novim pravilnikom o delitvi osebnega dohodka se prizna 100 % nadomestilo osebnega dohodka le tistim delavcem, ki se poškodujejo v tovarni. Poškodbe na poti plačujemo kot ostale boleznine (do 6 dni po 80 %, od 6 do 30 dni pa 90 %).

2. S sprejetjem novega pravilnika o varstvu pri delu je bila imenovana posebna komisija, ki ugotavlja, če se je poškodba pripetila zaradi dela, ki ga delavec redno opravlja, oz. izrednega dela, ki ga je delavec moral opravljati po nalogu nadrejenega. Če se je po-

POŠKODBE PRI DELU V I. POLLETJU

